

Букви: Υ се явява ту като чашка, ту като латинското V или с удължена дясна хаста. Съгласната Ν се изразява често с надредена чертица над буквите Α Ο Ι Η .

Ортография : Ι = ι, η, ο = ο . ω, ΑΙ = ε , ΟΙ = υ , само в името на Омортаг има Ω изпълняващо чисто декоративна функция

Дифтонгите от класическия период αι. ει. οι

са се превърнали в VII-IX век вече в прости гласни [e], [i], [u].

Означаваното с η

старо дълго [e] вече е гласяло i , а дългото ο се е изравнило с краткото ο. Авторите на надписите са изоставили историческия правопис и си служат с малко изключения само с фонетичен:

Ε

има стойностите означавани с ε и αι Υ

лязва редовно както старото υ така и дитонга οι

но **никога i** , който звук се изразява чрез **Ι и Η**

Звуковете [b] и [v] се предават с буквата Β

(поради което точното произношение на първобългарските думи писани с Β не може да се установи въз основа само на тези надписи. Звукът [v] никога не се означава с Υ

Надписите не познават двойните съгласни+ Кръстният знак в началото на надписа престава т.нар. *invocatio symbolica* възприет от канцеларията на византийските императори, за да се изравни българският владетел с византийския император

Κανός ὑβίγι Ὀμορταγ

εἰς τὸν παλαιὸν οἶκον αὐτοῦ μένων ἐποίησεν

ὑπέρφημον οἶκον ¹

οἶκος ὁ οἰκόνομος ὁ οἰκῆτης ὁ домашен роб

οἰκέω обитавам населявам μένω 1.пребивавам , трая 2trans. очаквам

ἢ οἰκουμένη γῆ οἰκουμηνικός 3

ποιέω ἐποίησα

ποίημα , ποιητής ου ὁ , ποιήσεις εως ἢ ποιητικά τά

ὑπέρφημος 2 παμφημος 2 ² пре-славен , все-славен

παλαιός 3 стар древен *сравни с* палеография палеолит

Κα (ν)α = равно на qan-i е с посесивен суфикс, за да изрази връзката между владетеля и съдържанието на надписа

συβιγη – е сложен първобългарски израз su beg-i и представя домашната титла на българския владетел

ἰς = εἰς = ἐν

τὸν παλαιὸν οἶκον ² παλαιὸν οἶκον преходът на οι > ῖ (= υ) който вече е настъпил във 2 в. *сравни* също ἐπύησεν

ὑπέρφυμον πανφύμο (ν в случая се касае за неотбелязан преход на i > ῖ в съседство с φ, μ- по-късно това ῖ преминава в υ както показва средногръцкото φουμος и късногръцкото φουμίζω

ὑπερ- , παν- - придават елативност на прилагателното

μένω обитавам живея μένο (ν) - μένων part.pr.act. nom.sg. живеейки (в къща)

ἐπύησεν – има каузативно значение = κτίζω

ἰς τὸν - = ἐπι, προς

εἰς τὸν Δανούβιον

Δανούβην - Δανούβιον - ο в ιον изпада , η предева i поради аналогия с В.п.

καὶ ἀνάμεσα τῶν δύο οἶκων τῶν πανφήμων

ἐποίησε ind, aor. act, 3 sg – нап рави (къща οἶκον

ἀνάμεσα - с род. п. = на класическото μεταξύ е *следпосткласическа форма на посткласическото* ἀνάμεσον

μέσος 3 среден

μέση ή среда

μέση ή πόλις ή μέση πόλις ² в средата на града средния град

ἀνάμεσα праер. помежду

ἰς τὴν μέσιν - μέση ή “среда” се явява сравнително късно в гръцки език вместо предикативно употребеното прилагателно

καταμετρήσας εἰς τὴν μέσιν ἐποίησεν τούμβαν ²

μετρέω κατα-μετρέω ² измервам разстояние

καταμεστρέω ² terminus technicus в койне за измерване на земя

καὶ ἀπὸ τὴν αὐτὴν μέσιν τῆς τούμβας ἕως τὴν αὐλὴν μου

τὴν ἀρχαίαν εἰσὶν ὀργυιαὶ μυριάδες β°

καὶ ἐπὶ τὸν Δανούβιον εἰσὶν ὀργυιαὶ μυριάδες β°.

Τὸ δὲ αὐτὸ τουβὶν ἐστὶ πάμφημον

τούμβαν – *лат. tumba* βουνούς ἦτοι τούμβας

кὲ ἀπὸ τὴν αὐτὴ (ν) - ἀπο с *вин.пад. в посткласически гръцки вместо класически род*

ἕως τὴν αὐλὴ (ν) - ἕως с *вин. п. вместо с кл. род п. особено при имена от ср.р.*

ὀργυιὲ налице е регресивна асимилация от < ὀργυιαί както и при ὀργυιῆς < ὀργυιῆς

В Гърция и сега си служат с оргия = 1л83 м. В античността е имало *атическа, царска персийска. В класическия идиом би следвало да бѣде в род.п. Освен това метапластичната ф-ма (на –ej) е типична за следпосткласически период.*

ἐπὶ τὸν Δανούβιον - ἐπι = ἕως

τὸ δὲ αὐτὸ “споменатото” не “същото”

τουβὶ (ν) = τουμβίον

καὶ μετρίσαντες τὴν γῆν ἐποίησα τὰ γράμματα ταῦτα .

μετρίσα (ν)τες pluralis majestatis τὴν γῆν ἐπίσασα

τὰ γράμματα ταῦτα ² този надпис

ποιέομαι γραμματα = γράφω

γράφω ἔγραψα

γράψω ἔγραψα γέγραφα

γράσομαι ἔγραψάμην γέγραμμαι

γραφθήσομαι ἐγράφη

γράμμα ματος τό буква

γραφεύς ἕως ὁ писател

‘ Ο ἄνθρωπος καὶ καλὰ ζῶν ἀποθνήσκει

καὶ - *сюз за противопоставяне* - “дори” т.е. концесивно,

καλὰ = εὖ - клас. = καλῶς посткл

ἀποθνήσκει = ἀποθνήσκει ² praesens gnomicus

ἀποθνήσκω умирам

ἐθνησκον θανούμαι εθανον τέθηκα

θάνατος ὁ смърт ἀθάνατος 2 безсмъртен

ἄλος γενᾶτε = ἄλλος γενᾶται

² могила

γενναται praes. gn. = клас. γιγνεται

γεννάω раждам

γενναομαι . = γίγνομαι

целият израз съответсува на формулата в езически и християнски надгробни епитафии
οὐδεὶς ἀθάνατος ἐν τῷ κόσμῳ

καὶ ἵνα ὁ ἔσχατον γινόμενος ταῦτα θεωρῶν ὑπομνήσκειται

съвпадането на *indicativus* с *conjunctivus* довежда до употребата в народен език на конструкцията *ἵνα* + *ind.* за изразяване на повелително наклонение. *Conjunctivus* и *Infinitivus* се срещат само в стереотипния израз *ὁ θεὸς ἀξίόσι ... ζῆσιν* или *ζῆσε*

ὑπομνήσκετε = хаплогогична форма на *ὑπομιμνησκειται* обикновено с *род.и дат.п.* , но дори в класически идиом с *вин. п.*

ἔσχατον = *ἔσχατως* с компаративно значение “по-късно” т.е. следващ *иначе* краен , последен виж *ἔσχατος* 3 *сравни с юдейско-християнската есхатология*

τὸν ποιήσαντα αὐτό. τὸν πύισαντα αὐτό = клас. *τοῦτο* т.е. *τουβίν* т.е. както в съвременен гръцки

Τὸ δὲ ὄνομα частицата *δε* служи да въведе нова мисъл

τοῦ ἀρχοντος τοῦτο Ὁμορταγ καννάς ὕβιγη.

целият израз посочва не само името на автора на надписа , но и служи за да датира както надписа така и събитието, което отразява

ὄνομα ματος τό

ὀνομάζω ὀνομαστικά τά

ἀρχῶ ἀρχων οντος ὁ архонт т.е. управляващ *припомнете си* ἀρχή ή ἀρχαίος 3 παλαιός 3

ὁ Θ (έ)ος ἀξήόσι αὐτόν ζῆσε ἔτη ρ´

‘ Ο θεὸς ἀξιώση αὐτόν ζῆσαι ἔτη ρ´

ἄξιος3 достоен ἄξιωω с инф. решавам т.е. считам за редно достойно

ἀξιώσω ης η - конюнктив на аорист т.е. да реши да позволи да **ДАДЕ** -

ἀξήόσι = ἀξιώση *употребата на conjunctivus aoristi* е характерна за койне при изразяване на *пожелания* и е запазена във изрази като *ὁ θεὸς φυλάξῃ*

ζῆσε = *ζῆσαι* *демонстрира* *необичайното* за тази епоха *окончание* -*σαι*

Целият израз е част от заетия от византийския императорски двор протокол – акламация за дълголетие - *πολυχρόνιον*